

endnu ikke er forelagt Rigsdagen. Men Maaden, hvorpaa Spørgsmaalet søges løst, bør drøftes under en kort Udvalgsbehandling.

Som min personlige Opfattelse skal jeg dog allerede nu tillade mig følgende Bemærkning.

Jeg er imod Lovforslaget i den foreliggende Form af følgende Grunde. Forslaget gør for det første efter min Mening Vold paa og omkalfatrer dybt indgroede Retsgrundsætninger, Grundsætninger, som Borgerne først opnaaede efter lange Stridigheder med Statsmagten. Derhos bliver Umyndighedsreglerne, som de er foreslaaet, meget vanskelige at praktisere. Umyndiggørelse har hidtil været anset for en Hjælp til dem, der ikke kan hjælpe sig selv i formueretlig og personlig Henseende, og ud fra dette Synspunkt er Reglerne herom dannet og formuleret. Men nu skal altsaa Umyndiggørelsestilfældene falde i to skarpt adskilte Grupper, og dog skal de samme Regler, som altsaa kun er givet med den ene Gruppe for Øje, gælde for begge disse Grupper. Den ene Gruppe skal omfatte de Tilfælde, hvor Samfundet vil hjælpe og støtte de vedkommende mod sig selv og andre, og den anden Gruppe skal omfatte de stik modsatte Tilfælde, hvor Samfundet paa dybere indgribende Maade, end nogen Straffelov hidtil har turdet vove, vil revse og uskadeliggøre visse Personer for at beskytte andre mod disse umyndiggjorte. Denne Dobbeltthed vil medføre en uhyre Vanskelighed i saadanne Sagers Behandling, thi de Betragtninger, der i de to Tilfælde skal føre til Umyndiggørelse, er jo hinanden stik modsatte. En samvittighedsfuld Dommer vil ofte komme i det største Vilderede, han vil ofte ikke vide, om den Umyndiggørelse, han dikterer, og som fra hans Side er ment som en Hjælp, ikke vil blive misbrugt af Administrationen til en Indespærring, som han absolut ikke vilde billige, og hvorved altsaa vedkommende ikke har nydt den Sikkerhed, vore processuelle Regler yder og tilsikrer selv de allerværste Forbrydere. Og paa den anden Side, hvis en Umyndiggørelsessag i Virkeligheden afslører sig som en Straffesag, saa staaar Dommeren overfor de betydningsfuldste Straffesager, som kan komme til at foreligge, og som eventuelt burde kunne medføre Indespærring for længere Tid eller endog for Livstid, uden at have nogen som helst Garanti for, at Administrationen, til hvis Skøn Sagens Afgørelse er overladt, vil foranledige, at saadan Indespærring finder Sted. Det er i Virkeligheden en saadan Sammenblanding, for ikke at bruge et

stærkere Udtryk, af vidt forskellige Begreber og vidt forskellige Hensigter, at det ikke kan og bør behandles under eet Synspunkt, efter de samme Regler. Alle de Garantier, som en civiliseret Stat yder sine Borgere af Hensyn til det største Retsgode, vi ejer, nemlig den personlige Frihed, yder baade i Straffeloven og i Straffeprocessen, er afskaffet ved dette Lovforslag.

For det andet maa det bemærkes, at den foreslaaede Regel om Umyndiggørelse er fuldstændig i Strid med Straffelovskommissionens Forslag og; haaber jeg, ogsaa med det Forslag, som den højtærede Justitsminister vil forelægge.

Den foreslaaede Regel er for det tredje yderst utilfredsstillende og kan komme i Strid med sund Fornuft. Ifølge Lovforslaget kan den vedkommende i det ene Øjeblik blive erklæret for fuldt tilregnelig og derfor i Stand til paa normal Maade at afgøre sin Skyld til Samfundet for saa bag-efter, naar Straffen er udstaaet, at erfare, at det kan han alligevel ikke, han maa finde sig i, at Værgen, eventuelt Justitsministeren, vil indespærre ham. Endelig kan selv Personer, som aldrig nogen Sinde har forset sig, falde ind under disse strenge Regler. Tanken med Lovforslaget maa dog være at indføre de videstgaaende Repræsalier mod Personer; overfor hvem intet andet kan hjælpe, men det opstilles alligevel ikke som en Betingelse, at vedkommende nogen Sinde har forset sig eller forbrudt sig, men kun, at man befrygter, at han vil forse sig, og her har Fantasien jo i givet Tilfælde frit — og jeg maa i største Alvor sige: alt for frit — Spillerum. Hvis Domstolene vil kræve strenge Betingelser for at umyndiggøre vedkommende, fordi de ikke ved, hvilke Foranstaltninger Administrationen kan finde paa at gribe til, saa hjælper Lovforslaget ikke, og hvis de af Frygt for, at vedkommende Person en Gang vil forse sig, let gaar med til at umyndiggøre, bliver Lovforslaget efter min Mening uforsvarligt, idet Administrationen saa kan foretage de videstgaaende Skridt mod vedkommende, uden at nogen Domstol har sanktioneret det.

I Henhold til, hvad jeg har udviklet, mener jeg, at Myndigheden maa være hos Domstolene, saaledes at ingen Indespærring kan ske uden efter Domstolenes Afgørelse, og oven i Købet efter at der er beskikket vedkommende en Defensor. Men jeg haaber og haaber meget stærkt, at Domstolenes Beføjelse i denne Henseende udvides, saaledes at Ministerens Hensigt med Lovforslaget kan ske Fyldest, ja, oven i